

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
підготовче відділення для громадян України**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач підготовчого відділення
для громадян України
_____ доц. Ірина ЛЯШЕНКО

«__» вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА МОВА

**для слухачів вечірньої та денної (по суботах) форм навчання
для підготовки до складання ЗНО та ДПА**

галузь знань

В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Форма навчання	очна
Навчальний рік	2025/2026
Семестри	2
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: В'ячеслав ШВЕЦЬ, В'ячеслав ШОВКОВИЙ, Олександра
КАСЬЯНОВА, Ірина НЕСТЕРЕНКО, Марія ГЕРАСИМОВИЧ

Пролонговано: на 20_/20_ н.р. _____ (_____) “__” _____ 20__ р.

Пролонговано: на 20_/20_ н.р. _____ (_____) “__” _____ 20__ р.

КИЇВ – 2025

1. Анотація програми підготовки.

Навчальну програму з української мови на 2025 – 2026 навчальний рік для слухачів підготовчого відділення для громадян України розроблено на основі програми підготовки до складання зовнішнього незалежного оцінювання з української мови у 2026 році (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 № 696,

https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2016/12/Programa_2020_ukr.mova.pdf).

Програма курсу розрахована на 90 академічних годин, зокрема теоретичні заняття – 86 год., проміжне тестування – 2 год., іспит – 2 год.

Основними формами навчальних занять є теоретичні заняття.

Заключною формою контролю виконання навчальної програми є іспит.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни. Повна або базова загальна середня освіта, навчання в школі екстернів. Володіння українською мовою не нижче рівня вільного володіння першого ступеня відповідно до Рішення Національної комісії зі стандартів державної мови № 31 від 24.06.2021.

3. Завдання вивчення дисципліни:

- поглибити рівень навчальних досягнень з української мови учасників Національного мультипредметного тесту 2026 року;

- систематизувати знання з української мови, ліквідувати прогалини шкільної освіти, що можуть мати місце за рахунок варіативності програм з української мови для загальноосвітніх закладів освіти;

- підготувати слухачів до складання Національного мультипредметного тесту 2026 року з української мови шляхом написання проміжних тестувань та іспиту

4. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати</i> основні мовні поняття, терміни, явища, закономірності.			
1.2	<i>Знати</i> правила мови (словниковий склад, звукова будова, морфологія, синтаксис, пунктуація, стилістика, орфографія);			
1.3	<i>Знати</i> основні літературні напрями, течії			
2.1	<i>Вміти</i> оформлювати письмове мовлення відповідно до орфографічних, граматичних і пунктуаційних норм української мови.			
2.2	<i>Вміти</i> робити фонетичний, лексико-			

	граматичний, морфемний, морфологічний аналізи слова, синтаксичний розбір речення.			
3.1	<i>Комунікація.</i> Здатність створювати власні висловлення, чітко формулюючи тезу, наводячи переконливі аргументи, використовуючи доречні приклади, логічно й послідовно викладаючи думки та формулюючи відповідні висновки.			
3.2	<i>Комунікація.</i> Здатність застосовувати набуті знання з мови в практичних ситуаціях, відрізняти випадки правильного використання мовних засобів від помилкових.			
4.1	<i>Автономність і відповідальність.</i> Здатність автономно використовувати різноманітні виражальні засоби, граматичні конструкції, лексичне і фразеологічне багатство української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.			
4.2	<i>Автономність і відповідальність.</i> За визначений час (60 хвилин) розв'язувати тест.			

5. Результати навчання:

1. розвиток критичного мислення у ході роботи з різними джерелами інформації;

2. вміння систематизувати набуті знання, встановлювати відповідності, робити висновки;

3. у власному висловлюванні в тесті показати теоретичні знання української літературної мови, її словникового складу, звукової будови, морфології, синтаксису, стилістики, правил орфографії і пунктуації;

4. виховання свідомого ставлення до життя, вміння робити самостійні висновки, обґрунтовувати й відстоювати власну точку зору.

6. Критерії оцінювання та схема формування оцінки.

6.1. Схема нарахування балів:

№ п/п	тип завдань	номери завдань у тесті	кількість завдань цього типу	оцінка за правильну відповідь, число балів	максимальна оцінка за даний тип завдань
1	З вибором однієї правильної відповіді	1–25	25	1	25
2	На встановлення відповідності (логічні пари)	26–30	5	1 – одна правильна відповідь (логічна пара) 2 – дві правильні відповіді (логічні пари) 3 – три правильні відповіді (логічні пари) 4 – чотири правильні відповіді (логічні пари)	20
усього 45 тестових балів					

6.2. Таблиця переведення тестового бала у рейтингову оцінку:

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100–200	Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100–200
0	не склав	23	148
1	не склав	24	149
2	не склав	25	150
3	не склав	26	152
4	не склав	27	154
5	не склав	28	156
6	не склав	29	157
7	100	30	159
8	105	31	160
9	110	32	162
10	115	33	163
11	120	34	165
12	125	35	167
13	131	36	170
14	134	37	172
15	136	38	175

16	138	39	177
17	140	40	180
18	142	41	183
19	143	42	186
20	144	43	191
21	145	44	195
22	146	45	200

6.3. Шкала відповідності

За 200 – бальною шкалою	За національною шкалою
185 – 200	Відмінно / Excellent
160 – 184	Добре / Good
100– 159	Задовільно / Satisfactory
0 – 100	Незадовільно / Fail

7. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій.

№ заняття	Тема	Тема заняття	кількість годин		
			практичні	контрольні роботи, іспит	самостійна робота слухача
1.	1.	Фонетика як наука про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв.	2		1
	2.	Склад. Складоподіл. Наголос. Уподібнення. Спрощення. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.	2		1
2.	3.	Лексикологія як наука про слово. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Загальновживані слова.	2		1
	4.	Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.	2		1

3.	5.	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова. Словотвір. Твірні основи.	2		1
	6.	Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення.	2		1
4.	7.	Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти.	2		1
	8.	Рід. Число. Відмінки іменників. Відміни іменників.	2		1
5.	9.	Особливості вживання та написання відмінкових форм. Закінчення <i>-а(-я)</i> , <i>-у (-ю)</i> в родовому відмінку іменників чоловічого роду однини.	2		1
	10.	Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.	2		1
6.	11.	Прикметник як частина мови. Розряди прикметників за значенням. Якісні прикметники.	2		1
	12.	Ступені порівняння якісних прикметників. Особливості відмінювання прикметників.	2		1
7.	13.	Числівник як частина мови. Розряди числівників за значенням. Групи числівників за будовою. Типи відмінювання кількісних числівників.	2		1
	14.	Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.	2		1
8.	15.	Займенник як частина мови. Розряди займенників за значенням. Особливості відмінювання займенників.	2		1
	16.	Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.	2		1
9.	17.	Дієслово як частина мови. Форми дієслова. Безособові дієслова. Види дієслів. Творення видових форм. Часи дієслова. Способи дієслова. Творення форм умовного та наказового способів дієслів.	2		1
	18.	Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів. Родові та числові форми дієслів. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.	2		1

10.	19.	Дієприкметник як особлива форма дієслова. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу.	2		1
	20.	Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на <i>-но, -то</i> .	2		1
11.	21.	Дієприслівник як особлива форма дієслова.	2		1
	22.	Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.	2		1
12.	23.	Контрольна робота		2	
13.	24.	Прислівник як частина мови. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.	2		1
	25.	Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням. Групи прийменників за будовою. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю. Групи сполучників за вживанням. Правопис сполучників. Частина як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням. Правопис часток. Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків.	2		1
14.	26.	Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.	2		1
	27.	Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.	2		1

15.	28.	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання; за емоційним забарвленням; за будовою; за складом граматичної основи; за наявністю чи відсутністю другорядних членів; за наявністю необхідних членів речення; за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів.	2		1
	29.	Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків. Способи їх вираження.	2		1
16.	30.	Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень. Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами.	2		1
	31.	Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні.	2		1
17.	32.	Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена.	2		1
	33.	Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.	2		1
18.	34.	Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням.	2		1
	35.	Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Розділові знаки в ускладненому реченні.	2		1
19.	36.	Складне речення. Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	2		1

	37.	Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Складнопідрядне речення, його будова.	2		1
20.	38.	Безсполучникове складне речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.	2		1
	39.	Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Стилїстика. Стилї мовлення, їх основні ознаки, функції. Орфоепія. Вимова приголосних звуків. Вимова слів з апострофом. Орфографія.	2		1
21.	40.	Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення <i>йо, ьо</i> . Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі.	2		1
	41.	Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників.	2		2
22.	42.	Правопис <i>н</i> та <i>nn</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності. Тема й основна думка висловлювання.	2		2
	43.	Текст. Основні ознаки тексту. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.	2		2
23.	44.	Іспит		2	
	45.	Консультація за результатами іспиту	2		
		Всього	86	4	45

Загальний обсяг **135 год.**, у тому числі:
Теоретичних занять, консультацій – **86 год.**;
Контрольних робіт – **2 год.**;
Іспит – **2 год.**;
Самостійної роботи – **45 год.**

8. Рекомендована література

Основна:

1. Українська мова. Підготовка до ДПА й ЗНО. Навч. посібник / О. Сапожнікова, В. Шовковий. – Київ: ВПЦ «Згурівка», 2021.– 288 с.
2. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні; Ін-т української мови. – Київ: Наукова думка, 2019.
3. Сапожнікова О. Граматичні зошити з української мови і літератури. Частина 1. Навч. посібник / Олена Сапожнікова. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 195 с.
4. Сапожнікова О. Граматичні зошити з української мови і літератури. Частина 2. Навч. посібник / Олена Сапожнікова. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 149 с.
5. Авраменко О., Блажко М. Українська мова та література. Частина I / О. Авраменко, М. Блажко. – Київ: Грамота, 2021. – 496 с.
6. Авраменко О. Українська мова та література. Частина II / О. Авраменко, М. Блажко. – Київ: Грамота, 2021. – 160 с.

Додаткова:

1. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. – Київ: Либідь, 2020.
2. Сучасна українська мова / За ред. О. Пономарева. – Київ: Либідь, 2020.
3. Українська мова. Тести. 5-12 класи: Посібник / За ред. Н.В. Гуйванюк. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2020.

Інтернет-ресурси:

1. <http://avramenkolar.blogspot.com/p/6.html>
2. <https://zno.if.ua/?p=3398>
3. <http://slovopys.kubg.edu.ua/>
4. https://webpen.com.ua/pages/Morphology_constant_leng_parts/conjunction_grammatically_characteristic.html
5. <https://sites.google.com/view/altukhova>
6. https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/255713/mod_resource/content